

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAYLst Revisjon AS
Postboks 259
1411 KOLBOTNVår referanse
24/22233
Deres referanse

31.03.2025

Tilsynsrapport

1. Innledning

LST Revisjon AS (revisor) er valgt revisor for et aksjeselskap som utvikler et boligprosjekt. Bakgrunnen for tilsynet med revisjonen av dette foretaket, foretak A, er at tidligere revisor fratrådte oppdraget og frarådet LST Revisjon AS fra å påta seg oppdraget. Det vises til foreløpig tilsynsrapport og revisors tilsvær samt senere kommunikasjon.

2. Oppdragsvurdering

Konklusjon

Finanstilsynet mener at det ikke er gjennomført en tilstrekkelig oppdragsvurdering før aksept av revisjonsoppdraget. Forholdet er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISA 220 punkt 22 – 24 og Finanstilsynets rundskriv 6/2021; Veiledning om revisors aksept og fortsettelse av revisjonsoppdrag.

Begrunnelse

LST Revisjon AS er registrert som foretakets revisor i Foretaksregisteret 16. oktober 2024. Forrige revisors fratreden er registrert i Foretaksregisteret 29. april 2024. I forbindelse med aksept av oppdraget ble det sendt forespørsel til tidligere revisor i henhold til reglene i revisorloven § 9-2. Tidligere revisor frarådet ny revisor om å påta seg oppdraget. Det begrunnes med feil og mangler knyttet til regnskapsavleggelsen for 2022 og at selskapet bevisst har lagt ved 2022 revisjonsberetning fra fratrådt revisor for å få et urevidert regnskap for 2023 godkjent. Det opplyses at tidligere revisor mener han er misbrukt av foretak A.

Representant for selskapet var en statsautorisert regnskapsfører som hadde påtatt seg en administrativ rolle hos selskapet. Det er opplyst at denne rollen var av privat karakter. Revisor kjente representanten fra tidligere i rollen som regnskapsfører for enkelte av revisjonsselskapets klienter og har hatt gode erfaringer. Revisor har ikke vurdert integriteten/objektiviteten til regnskapsføreren knyttet til den rollen han har hatt for foretak A. Det er også opplyst at representanten er lovet en "cut" av overskuddet i prosjektet. Om dette kan påvirke representantens handlinger er ikke vurdert av revisor. Revisor burde videre vurdert nærmere om innsendelsen av årsregnskapet for 2023 med uriktig revisjonsberetning av representanten var gjort i personlig vinning hensikt og følgelig kan ha betydning for vurderingen av klientforholdet. Revisor har mottatt en udatert forklaring fra den statsautoriserte regnskapsføreren som har handlet på vegne av foretaket og muntlig blitt fortalt at dette var en panikkhandling. Finanstilsynet mener også at revisors dokumentasjon av vurdering av rasjonale bak overtakelsen av prosjektet og hvorfor aksjene ble overtatt, ikke var tilstrekkelig på det tidspunkt oppdraget ble akseptert. Revisor har ikke fulgt opp forhold som kan tale mot å påta seg oppdraget.

3. Revisjonen av årsregnskapene for 2022 og 2023

Konklusjon

Revisor har avgitt revisjonsberetninger med forbehold både for 2022 og 2023. Dette fordi revisor ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for vesentlige poster i regnskapene. Den mulige virkningen er både vesentlig og gjennomgripende. ISA 705 punkt 9 tilsier at revisor i slike tilfelle skal avgi en konklusjon om at revisor ikke kan utale seg om regnskapet. Avgitt revisjonsberetning er følgelig feil. Forholdet er et grovt brudd på revisorloven § 9- 7 (2) c.

Begrunnelse

Engasjementsbrevet datert i oktober 2024 omfatter også revisjon av årsregnskapet 2022 og 2023.

Revidert årsregnskap for 2022 fastsatt av generalforsamlingen 11. november 2024 viser driftskostnader på MNOK1,5, og finanskostnader på MNOK 1,4 som til sammen gir et underskudd på MNOK 2,9. Eiendelssiden viser varelager (utbyggingsprosjekt) på MNOK 62,0. Selskapet er finansiert med egenkapital på MNOK 7,6, langsiktig gjeld på MNOK 49,2 og kortsiktig gjeld på MNOK 5,2. Det er ingen ansatte i foretaket.

Resultatregnskapet for 2023 viser ingen driftsinntekter, varekostnader på MNOK 23,6, driftskostnader på MNOK 0,3, og finanskostnader på MNOK 3,4 som til sammen gir et underskudd på MNOK 27,3. Eiendelssiden viser varelager (utbyggingsprosjekt) på MNOK 42,1. Varelageret har i året hatt en tilgang på MNOK 3,7 og blitt skrevet ned med MNOK 23,6. Totalbalansen er også MNOK 42,1. Selskapet har per 31. desember 2023 negativ egenkapital med MNOK 19,7. Denne underbalansen og varelageret var finansiert med langsiktig gjeld til konsernselskaper med MNOK 9,8, langsiktig gjeld til finansinstitusjoner MNOK 43,5 og kortsiktig gjeld på MNOK 8,7.

For årsregnskapet 2022 har revisor avgitt revisjonsberetning med forbehold om verdsettelsen av varelageret. For 2023 har revisor konkludert med at han ikke har kunnet innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for å kunne verifisere verdsettelsen av varelageret, og fullstendigheten og gyldigheten av leverandørgjelden per 31.12 2023.

Til tross for at varelageret utgjør hele aktivasiden og leverandørgjelden var vesentlig, har revisor allikevel konkludert med at regnskapet, hensyntatt forbeholdene, gir et rettviseende bilde. Revisor har følgelig ikke vurdert manglene som gjennomgripende, jf. ISA 705 punkt 9. Revisor viser til note 10 når det gjelder det forhold at selskapets egenkapital er tapt. I noten fremgår at eiere garanterer for oppgjør til kreditorene.

Årsregnskapene er avlagt etter reglene for små foretak. Det er følgelig ikke krav om noter knyttet til hendelser etter balansedagen. At det ikke er krav om en slik note forhindrer ikke et foretak å gi opplysninger som er nødvendig for at regnskapsbrukerne skal få et rettviseende bilde av situasjonen på dato for avleggelse, se regnskapsloven § 7-1, fjerde ledd. Det fremkommer ikke at den akkordløsningen som regnskapsfører presenterte i forkant av aksepten av revisjonsoppdraget har materialisert seg, da det ikke er opplyst om dette i notene. Verken årsregnskapet for 2022 eller 2023 reflekterer følgelig situasjonen til foretak A på en tilstrekkelig måte, på det tidspunkt regnskapene ble avlagt. De forbehold og presiseringer revisor har gjort i sine revisjonsberetninger endrer ikke dette. Revisor tar forbehold for hele aktivasiden både for 2022 og 2023 samt leverandørgjelden i 2023. Det er ikke angitt noen beløp knyttet til forbeholdene. Det gir ikke mening for bruker at årsregnskapene er rettviseende hensyntatt forbeholdene og presiseringene. Det skulle for begge år vært avgitt en beretning om at revisor ikke kan uttale seg til generalforsamlingen.

4. Oppsummering

Finanstilsynets konklusjon er at akseptvurderingen av revisjonsoppdraget ikke er utført i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk. Finanstilsynet mener også at det er avgitt feil revisjonsberetning både for 2022 og 2023.

Revisjonsselskapet har i tilsvaret gitt uttrykk for at de "følger Finanstilsynets konklusjon og ser at vi burde ventet med å avgi beretning til takster forelå for så å forlange nedskrivninger i årsregnskapene for 2022 og 2023 med noteforklaringer eller tallfestet forbeholdet i våre beretninger".

Revisjonsselskapet har meddelt at det er iverksatt tiltak som er egnet til å sikre at forholdene ikke gjentas.

For Finanstilsynet

Bjørn Kristiansen
senior tilsynsrådgiver

Espen Jacobsen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.